

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 11 marca 2023 r.

ZP-KNPS.431.7.2.2023.NS

Pani
Anna Dolecka
Dyrektor Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Strzegomiu

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 23, 30 i 31 stycznia 2023 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 190), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1205 ze zm.), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297) oraz art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329 ze zm.) zespół kontrolerów: Natalia Szczecińska - starszy specjalista, przewodniczący zespołu, Ewa Lasota – starszy specjalista, kontroler z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Strzegomiu z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, a także warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, oraz warunków nabywania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie

albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2022 r. do dnia 23 stycznia 2023 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów od dnia 14 maja 2014 r. do dnia 23 stycznia 2023 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2022 r. do dnia 23 stycznia 2023 r. natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem” obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 23 stycznia 2023 r.

Kontrola realizowana jest zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 grudnia 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2023 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonym Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu w dniu 2.03.2023 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Jednostką kieruje Pani Anna Dolecka zatrudniona na stanowisku Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu od dnia 9 kwietnia 2022 r.

Pani Anna Dolecka ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Burmistrz Strzegomia upoważnił:

1. Panią Annę Dolecką – Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu na podstawie:
  - ✓ Zarządzenie nr 48/B/2023 z dnia 18 stycznia 2023 r. do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów.
  - ✓ Zarządzenia nr 122/B/2022 z dnia 6 kwietnia 2022 r. do:
    - prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.
    - do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego.
    - prowadzenia postępowania z zakresu świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

- ✓ Zarządzenia nr 123/B/2022 z dnia 6 kwietnia 2022 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.
- ✓ Zarządzenia nr 124/B/2022 z dnia 6 kwietnia 2022 r. do występowania w imieniu organu właściwego dłużnika do Ministra Cyfryzacji z wnioskami o udostępnienie danych lub informacji z centralnej ewidencji kierowców w zakresie posiadania dokumentu prawa jazdy przez dłużników alimentacyjnych, celem realizacji zadań ustawowych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
- ✓ Zarządzenia nr 126/B/2022 z dnia 6 kwietnia 2022 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o jednorazowe świadczenie, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

- [REDAKT]
- [REDAKT]
- ✓ Zarządzenia nr 143/B/2022 z dnia 20 kwietnia 2022 r. do prowadzenia postępowania w sprawach jednorazowego świadczenia, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

- [REDAKT]
- [REDAKT]
- ✓ Zarządzenia nr 24/B/2017 z dnia 10 lutego 2017 r. do prowadzenia postępowania w sprawach jednorazowych świadczeń, zgodnie z ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a także wydawania w tych sprawach decyzji.
  - ✓ Zarządzenia nr 120/B/2014 z dnia 12 maja 2014 r. do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów.

4. [REDAKT]:
- ✓ Zarządzenia nr 44/B/2023 z dnia 18 stycznia 2023 r. do:
    - prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
    - przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego od dłużnika alimentacyjnego.

- przekazywania do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz do podejmowania działań wobec dłużnika alimentacyjnego.
  - prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych.
- ✓ Zarządzenia nr 229/B/2022 z dnia 15 czerwca 2022 r. w czasie usprawiedliwionej nieobecności w pracy z powodu urlopu wypoczynkowego, okolicznościowego, podróży służbowej, chorobowego oraz innej nieobecności w pracy Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu do:
- prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.
  - przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego od dłużnika alimentacyjnego.
  - przekazywania do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz do podejmowania działań wobec dłużnika alimentacyjnego.
  - prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- ✓ Zarządzenia nr 211/B/2020 z dnia 14 lipca 2020 r. do prowadzenia postępowania w sprawach związanych z realizacją ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
  - ✓ Zarządzenia nr 207/B/2020 z dnia 14 lipca 2020 r. do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych.

6. Panią Małgorzatę Dubis – Inspektora ds. obsługi świadczeń rodzinnych na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 487/B/2022 z dnia 28 grudnia 2022 r. do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych.

- ✓ Zarządzenia nr 488/B/2022 z dnia 28 grudnia 2022 r. do prowadzenia postępowania w sprawach związanych z realizacją ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

7. [REDACTED]
[REDACTED]

- ✓ Zarządzenia nr 230/B/2022 z dnia 15 czerwca 2022 r. do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- ✓ Zarządzenia nr 206/B/2020 z dnia 14 lipca 2020 r. do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych.
- ✓ Zarządzenia nr 210/B/2020 z dnia 14 lipca 2020 r. do prowadzenia postępowania w sprawach związanych z realizacją ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zajmowali się:

1. Pani Anna Dolecka - Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu - zatrudniona od 9.04.2022 r.

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

7. [REDACTED]
[REDACTED].

(dowód: akta kontroli, str. 53)

Wojewoda Dolnośląski ocenia **pozytywnie z nieprawidłowościami** działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych oraz przekazywania wniosków o świadczenia rodzinne celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł, z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390) - zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.
2. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jaki mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. 2017 r., poz. 1466).
3. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481).
4. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1205 ze zm.) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
5. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467).
6. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297).
7. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329 ze zm.).

8. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2016 r., poz. 2234).
9. Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.) – zwanej dalej k.p.a.
10. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1138).
11. Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.)- zwana dalej ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy.
12. Ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 672).

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:

1. Pani Anna Dolecka - Dyrektor Ośrodka.

Informacje ogólne:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu został powołany na mocy Uchwały Nr 14/91 Rady Gminy z dnia 14 marca 1991 roku.

W okresie objętym kontrolą OPS w Strzegomiu działał w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr 90/15 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 26 listopada 2015 r. z późn. zmianami oraz Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 4/22 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu z dnia 31 marca 2022 r.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej o terminach składania wniosków osoby ubiegające się o świadczenia informuje poprzez:

- *http://bipops.strzegom.pl,*
- *umieszczenie informacji siedzibie Ośrodka na tablicach informacyjnych,*
- *Audycje radiowe w Radio Sudety 24 o możliwości i sposobach składania wniosków”.*

(dowód: akta kontroli, str. 57)

Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, przekazywane są w formie:

- przelewów na wskazane przez wnioskodawców konta bankowe oraz konta instytucji,
- przekazów pocztowych,
- gotówki w kasie Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu.

Godziny pracy Ośrodka:

poniedziałek - piątek 7.30-15.30

Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod pozycją nr 15.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wyplata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2022/2023 do dnia 23.01.2023 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu wpłynęły 453 wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 3 wnioski. Do innych organów przekazano 2 wnioski. Zamknięto bez nadania biegu lub bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełniania danych w ustawowo wyznaczonym terminie 2 wnioski.

W okresie zasiłkowym 2022/2023 w Ośrodku Pomocy Społecznej w Strzegomiu wypłacono 1 784 zasiłki rodzinne, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 448,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 1 274,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 62,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 0.

Ośrodek wypłacił 976 dodatków, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 3,

- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 32,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 118,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 56,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 3 ustawy – 0,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 22,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 154,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 113,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 3,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 173,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 302.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 1 619 zasiłków pielęgnacyjnych, 415 świadczeń pielęgnacyjnych, 3 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 23 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 126 świadczeń rodzicielskich.

Ośrodek w okresie od 1.11.2022 r. do 23.01.2023 r. zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 1 718 866,24 zł.

W okresie zasiłkowym 2022/2023 świadczenia rodzinne pobierało 818 rodzin. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 287 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko – 82 rodziny,
- na 2 dzieci – 133 rodziny,
- na 3 dzieci – 50 rodzin,
- na 4 i więcej dzieci – 22 rodziny.

W okresie od dnia od 1.11.2022 r. do 23.01.2023 r., Ośrodek wydał 512 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 30 decyzji odmownych. Od treści wydanych decyzji 2 wnioskodawców złożyło odwołanie do organu II instancji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w jednej sprawie uchyliło zaskarżoną decyzję i rozstrzygnęło sprawę, a w drugiej sprawie do dnia kontroli nie wydało rozstrzygnięcia.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

- 1.P.K.** – 410.2023 z dnia 4.01.2023 r.
- 2.L.B.** – 437.2023 z dnia 17.01.2023 r.
- 3.M.W.** – 104.2022 z dnia 14.10.2022 r.
- 4.A.A.** – 119.2022 z dnia 24.10.2022 r.
- 5.B.B.** – 85.2022 z dnia 6.10.2022 r.
- 6.Ż.B.** – 23.2022 z dnia 23.08.2022 r.
- 7.L.Z.** – 333.3.2022 z dnia 9.12.2022 r.
- 8.E.Ch.** – 299.2022 z dnia 2.12.2022 r.
- 9.J.K.** – 389.2022 z dnia 22.12.2022 r.
- 10.E.S.** – 61.2022 z dnia 27.09.2022 r.
- 11.D.F.-P.** – 79.2022 z dnia 5.10.2022 r.
- 12.M.T.** – 225.2022 z dnia 23.11.2022 r.
- 13.K.S.** – 221.2022 z dnia 23.11.2022 r.,
1134.2020 z dnia 17.04.2020 r.,
228.2021 z dnia 22.10.2021 ze zm.
- 14.K.M.** – 58.2022 z dnia 26.09.2022 r.,
278.2022 z dnia 29.11.2022 r.,
276.2022 z dnia 29.11.2022 r.
- 15.W.N.** – 166.2022 z dnia 9.11.2022 r.
- 16.D.P.** – 212.2022 z dnia 18.11.2022 r.
- 17.J.K.** – 398.2021 z dnia 17.11.2021 r.
- 18.M.K.** – 140.2022 z dnia 7.11.2022 r.
- 19.K.Ł.** – 239.2022 z dnia 24.11.2022 r.
- 20.K.B.** – 1053.14.2022 z dnia 2.08.2022 r. ze zm.
- 21.E.W.** – 1229.14.2022 z dnia 20.10.2022 r. ze zm.
- 22.A.K.** – 412.3.2023 z dnia 9.01.2023 r.
- 23.S.Z.** – 369.7.2022 z dnia 9.01.2023 r.
- 24.W.L.-P.** – 48.2022 z dnia 21.09.2022 r.

25.L.Ś. – 380.2022 z dnia 19.12.2022 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 42 zasiłków rodzinnych oraz 62 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
  - urodzenia dziecka – 3,
  - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 2,
  - samotnego wychowywania dziecka – 6,
  - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 11,
  - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 7,
  - rozpoczęcia roku szkolnego – 29,
  - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 3,
  - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 1,
- 5 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 2 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 1 specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- 2 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 świadczeń rodzicielskich.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Strzegomiu, w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia

szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

OPS w Strzegomiu samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika,
- przesyłanego drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny systemu informacji oświatowej.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu strona składała oświadczenie członków rodziny o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

W przypadku ustalania prawa do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w dokumentacji znajdowało się zaświadczenie pracodawcy lub oświadczenie strony o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy oraz

o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania oraz dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub odpisy zupełne aktu urodzenia dziecka, w przypadku, gdy ojciec dziecka jest nieznan.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 25 (L.Ś.) przyznano prawo do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego. Ustalając dochód rodziny Organ nie skompletował wszystkich dokumentów niezbędnych do wyliczenia dochodu. Ośrodek utracił dochód wnioskodawczyni z tyt. zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego wypłaconych w 2021 przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych pomimo, iż w aktach sprawy brakowało dokumentów potwierdzających okres i formę pobieranych ww. zasiłków. Ośrodek nie wezwał strony do uzupełnienia wniosków o brakujące dokumenty.

Zgodnie z art. 23 ust. 4d ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

W myśl § 5 pkt 3 lit. g rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych z dnia 27 lipca 2017 r. ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również odpowiednio dokumenty stwierdzające wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio: dokument, w tym oświadczenie, określający datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu;

W myśl art. 24a ust 2 ww. ustawy w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownik prowadzący sprawę Pani L.Ś. utracił dochody za rok 2021 w wysokości 386,58 (PIT-11A poz. 38 – zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego) Pani L. na podstawie kserokopii świadectwa pracy z firmy GEEK TECHNOLOGY, w którym w pkt 13 zawarta jest data tj. od 26.10.2021 r. do 31.10.2021 r. o okresach nieskładkowych w okresie zatrudnienia).

Klientka w dniu 31.01.2023 r. złożyła oświadczenie, że w okresie zatrudnienia przebywała w ww. firmie na zwolnieniu lekarskim i otrzymała z ZUS zasiłek chorobowy”.

(dowód: akta kontroli, str. 81)

2. W sprawie nr 25 (L.Ś.) Ośrodek przyznał zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego wyłącznie na okres od 1.11.2022 r. do 30.11.2022 r. w związku z uzyskaniem prawa do świadczenia rodzicielskiego przez wnioskodawczynię i przekroczeniem kryterium dochodowego uprawniającego do pobierania świadczeń od grudnia 2022 r. Z akt sprawy wynika, iż decyzją nr 325.12.2022 z dnia 6.12.2022 r. przyznano Pani L.Ś. świadczenie rodzicielskie na okres od 28.10.2022 r. do 27.10.2023 r. Pierwsza wypłata ww. świadczenia nastąpiła w grudniu 2022 r. W związku z powyższym świadczenia w formie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego nie przysługują stronie od lutego 2023 r.

Zgodnie z art. 5 ust. 4b ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy dochód ich ustala się na podstawie dochodu członka rodziny, dochodu osoby uczącej się lub dochodu dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, powiększonego o kwotę osiągniętego dochodu za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń rodzinnych.

Na podstawie art. 24 ust. 7 ww. ustawy w przypadku gdy uzyskanie dochodu powoduje utratę prawa do świadczeń rodzinnych lub obniżenie ich wysokości, świadczenia nie przysługują lub przysługują w niższej wysokości od miesiąca następującego po pierwszym miesiącu od miesiąca, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownik błędnie zinterpretował art. 5 ust. 4b ustawy o świadczeniach rodzinnych (...).”

(dowód: akta kontroli, str. 83)

Decyzją nr 487/2023 z dnia 3.02.2023 r. Ośrodek zmienił decyzję przyznającą świadczenia i przyznał świadczenia Pani L.Ś. do 31.01.2023 r.

3. W sprawie nr 25 (L.Ś.) prawo do świadczeń rodzinnych przyznano na okres od 1.11.2022 r. do 30.11.2022 r. W uzasadnieniu decyzji nie wskazano, dlaczego świadczenie przysługuje wyłącznie w miesiącu listopadzie 2022 r. oraz nie zawarto wszystkich przepisów prawnych, którymi się kierowano przy ustalaniu uprawnienia.

Art. 107 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Mając powyższe na uwadze, powinna ona być sformułowana ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczna i nie budzić jakichkolwiek wątpliwości. Uzasadnienie faktyczne i prawne decyzji powinno zawierać fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł, przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Powyższa sytuacja zaistniała z powodu przeoczenia pracownika merytorycznego”.

4. W sprawie nr 25 (L.Ś.) błędnie ustalono wysokość przysługujących świadczeń. Decyzją nr 380.2022 z dnia 19.12.2022 r. przyznano wnioskodawczyni świadczenia z zastosowaniem zasady określonej w art. 5 ust. 3, 3a i 3b ustawy o świadczeniach rodzinnych na okres od 1.11.2022 r. do 30.11.2022 r. W związku z uzyskaniem przez Panią L.Ś. prawa do świadczenia rodzicielskiego świadczenia nie przysługują od grudnia 2022 r., a mimo to przy wyliczaniu kwoty zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących wnioskodawczyni, wzięto pod uwagę dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2023/2024.

Zgodnie z art. 5 ust. 3, 3a i 3b ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę, o której mowa w ust. 1 lub 2, pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w kwocie ustalonej zgodnie z ust. 3a. W przypadku przekroczenia kwoty uprawniającej daną rodzinę do zasiłku rodzinnego, o której mowa w ust. 3, zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, o której mowa w ust. 3, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.

Łączną kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, o której mowa w ust. 3, stanowi suma przysługujących danej rodzinie w danym okresie zasiłkowym:

- 1) zasiłków rodzinnych podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych zasiłków;
- 2) dodatków do zasiłku rodzinnego, o których mowa w art. 10, art. 11a, art. 12a i art. 13, podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych dodatków;
- 3) dodatków do zasiłku rodzinnego, o których mowa w art. 9, art. 14 i art. 15, podzielonych przez 12.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownik rozpatrując źle zinterpretował art. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych (...).”

Decyzją nr 530.2023 z dnia 17.02.2023 r. Ośrodek uznał świadczenia rodzinne w wys. 8,18 zł za nienależnie pobrane i zobowiązał stronę do zwrotu.

2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Wpłata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.) oraz ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 390). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie zasiłkowym 2022/2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu realizował świadczenia rodzinne dla 10 rodzin na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 6 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko – 3 rodziny,
- na 2 dzieci – 3 rodziny,
- na 3 dzieci – 0 rodzin,
- na 4 i więcej dzieci – 0 rodzin.

W okresie od dnia od 1.11.2022 r. do 23.01.2023 r., Ośrodek wydał 10 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym żadnej decyzji odmownej. Od treści wydanych decyzji żaden z wnioskodawców nie złożył odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz zasiłków pielęgnacyjnych o następujących numerach:

1.I.B. – 995.1.2022 z dnia 21.07.2022 r

2.V.V. – 309.4.2022 z dnia 2.12.2022 r.

3.V.K. – 242.2022 z dnia 25.11.2022 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała zaświadczenia o nadaniu nr Pesel dla obywatela Ukrainy i datę przekroczenia granicy.

OPS w Strzegomiu samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.
- przesyłanego drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny systemu informacji oświatowej.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych. Wraz z przejęciem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu, w okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 3 wnioski wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację przekazanych 2 spraw:

1. M.P.

2. G.N.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że na złożonych wnioskach widniała data wpływu wniosku do Ośrodka. We wnioskach wskazywano kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, jak adres, nr PESEL, oraz charakter pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. We wnioskach podawano skład rodziny.

W przypadku przebywania osoby uprawnionej lub członka rodziny poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w celu zamieszkania lub podjęcia zatrudnienia, załączano oświadczenie pod odpowiedzialnością karną ze wskazaniem dat pobytu poza granicami Polski. W przypadku członka rodziny pozostającego w Polsce dołączano odpowiednie oświadczenia.

Wszystkie złożone wnioski wraz z dokumentacją przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 2 (E.S.) Ośrodek przekazał wraz z wnioskiem do wojewody nieprzetłumaczone dokumenty.

Istotne jest, że dopóki wojewoda nie ustali, że w danej sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, na etapie przyjmowania wniosku, nie znajdują zastosowania przepisy zawarte w rozporządzeniu 883/2004, w szczególności art. 76 ust. 7, dotyczący wniosków i dokumentów sporządzonych w innym języku urzędowym UE niż polski, a tym samym zastosowanie mają przepisy krajowe tj. ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim. Oznacza to, że na etapie przyjmowania wniosku, wszelkie dokumenty powinny być przedstawione w języku polskim (tłumaczone na język polski) zgodnie z art. 5 w związku z art. 4 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 672), chyba że dana okoliczność istotna dla sprawy, została udokumentowana w formie oświadczenia.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownik prowadzący sprawę Pani E.S. nie dołączył do wniosku tłumaczenia umowy. W dniu dzisiejszym tj. 30.01.2023 roku wezwano telefonicznie Panią E.S. do dostarczenia tłumaczenia umowy bądź złożenia pisemnego oświadczenia o okresie zatrudnienia. Przekazane dokumenty zostaną niezwłocznie przesłane do Urzędu Wojewódzkiego”.

(dowód: akta kontroli, str. 89)

2. W sprawie nr 2 (E.S.) Organ przekazał do wojewody niekompletny wniosek dotyczący ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych. W dokumentach brakowało zaświadczenia lub oświadczenia zawierającego informację o okresie przebywania poza granicami RP (brak informacji o dacie końcowej umowy).

W myśl art. 23a ust.1 i ust. 2c pkt 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku gdy osoba uprawniona do świadczeń rodzinnych lub członek rodziny tej

osoby lub rodzic dziecka przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami, w tym informacjami dotyczącymi sprawy, wojewodzie. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 i 2, dotyczące osób, o których mowa w ust. 1 i 2, obejmują w szczególności: okres pobytu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli jest znany.

Zgodnie z art. 24a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownik prowadzący sprawę nie zauważył, iż w umowie o pracę nie została wskazana data zakończenia umowy o pracę Pana R.S. W dniu dzisiejszym tj. 30.01.2023 r. wezwano telefonicznie Panią E.S. do uzupełnienia wniosku o brakujące dokumenty bądź złożenie pisemnego oświadczenia. Przekazane dokumenty bądź oświadczenie zostaną niezwłocznie przesłane do Urzędu Wojewódzkiego”.

(dowód: akta kontroli, str. 91)

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297). Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.) z dniem 1 lipca 2013 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu od dnia wejścia w życie ustawy, tj. 14.05.2014 r. wypłacił 1 323 świadczenia z tytułu zasiłku dla opiekuna na łączną kwotę 699 752,28 zł.

W okresie tym wydał 88 decyzji administracyjnych w tym 3 odmowne. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków dla opiekunów o następujących numerach:

1.O.K.-P. – 744 13/Ś/2014 z dnia 23.06.2014 r. ze zm.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna wszczynano na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek. Na składanym wniosku widniał stempel opatrzony datą wpływu, z nadanym kolejnym numerem wniosku i podpisem osoby przyjmującej dokument. Wniosek złożono nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku ustalania prawa do zasiłku dla opiekuna w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji, w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres od dnia wejścia w życie ustawy udokumentowano przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Decyzję administracyjną wydawano w terminie. W sposób prawidłowy określały elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a., tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydawania decyzji. Decyzję doręczono zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń uwierzytelniane były przez właściwe organy. Okres uprawnienia oraz wysokość przyznanych świadczeń ustalane były prawidłowo.

Oświadczenia strony oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1205 ze zm.).

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2022/2023 pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano 182 osobom z 135 rodzin

W okresie świadczeniowym 2022/2023 do dnia 23.01.2023 r. wypłacono 595 świadczeń na łączną kwotę 256 086,86 zł, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 560 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 35 świadczeń,
- 25 lat i więcej – 0 świadczeń.

W okresie od dnia 1.10.2022 r. do dnia 23.01.2023 r. Ośrodek wydał 122 decyzje administracyjne w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tym 4 decyzje odmowne. Żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 11 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 5 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1.E.P. – 38.2022 z dnia 16.09.2022 r.

2.E.F. – 56.2022 z dnia 29.09.2022 r.

3.N.D. – 2.2022 z dnia 2.08.2022 r.

4.A.Z. – 42.2022 z dnia 19.09.2022 r.

5.M.I. – 136.2022 z dnia 15.12.2022 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądzających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone

było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Sposób doręczenia decyzji był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Ponadto w decyzjach w sposób prawidłowy wykazano elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1205 ze zm.).

W okresie świadczeniowym 2022/2023 Ośrodek prowadził postępowanie w stosunku do 441 dłużników alimentacyjnych z terenu gminy. W 49 przypadkach skierowano do organu właściwego dłużnika wnioski o podjęcie działań, w tym przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. W 10 sprawach przeprowadzono wywiad oraz odebrano oświadczenie majątkowe. W okresie objętym kontrolą wystosowano 112 wniosków o ściganie za przestępstwo z art. 209 kodeksu karnego.

Do biura informacji gospodarczej przekazano 3 informacje gospodarcze o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu zgłasza zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

1. Biuro informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.
2. Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych BIG S.A.
3. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
4. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

5. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

(dowód: akta kontroli, str. 63)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 5 następujących dłużników alimentacyjnych:

1. M.N.-C., 2.P.C., 3.W.Ż., 4.S.Z., 5.S.I., 6.Ł.P., 7.Ł.P.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Strzegom, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, informację o obowiązku zwrotu należności z tytułu świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy Strzegom, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Oświadczenia majątkowe składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej, o czym składający został pouczony.

Po przeprowadzeniu wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego przekazywano komornikowi sądowemu informacje istotne dla skuteczności egzekucji.

Ponadto ustalono, że Ośrodek przekazywał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo, jako organ właściwy wierzyciela występował z wnioskami do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, dołączając do wniosku ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz

informację o rozpoczęciu realizacji ww. decyzji i terminie wypłat świadczeń w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

7. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329 ze zm.).

W okresie od 1.01.2017 r. do 23.01.2023 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu wpłynęło 14 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia. Pomoc przyznano 14 osobom. Ośrodek wydał 14 decyzji administracyjnych w sprawie jednorazowego świadczenia. Od treści wydanej decyzji strona nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania jednorazowego świadczenia, w tym decyzje administracyjne o następujących numerach:

1.W.W. – 1.2022 z dnia 17.01.2022 r.

2.D.G. – 3.2022 z dnia 16.09.2022 r.

3.E.W. – 2.2022 z dnia 29.04.2022 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia jest wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wraz z kompletem dokumentów. Na złożonych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski zawierały dane dotyczące osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia oraz dane dziecka, na które ustalane jest prawo do pomocy. Złożone były w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosków dołączone były wymagane ustawowo zaświadczenia lekarskie, tj.:

- zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych

ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej,

- zaświadczenie lekarskie/zaświadczenie wystawione przez położną potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do porodu.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż postępowania w przedmiocie ustalenia prawa do jednorazowego świadczenia prowadzone były terminowo. Decyzje zawierały datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, w jakim trybie służy od niej odwołanie. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka, na które przyznana jest pomoc oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenie przyznawano i wypłacano w kwocie 4 000,00 zł jednorazowo. Decyzje administracyjne wydawano w terminie, a sposób jej doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- wydawanie decyzji bez kompletu dokumentów w przypadku utraty dochodu;
- uzyskanie dochodu z błędnego miesiąca;
- brak uzasadnienia faktycznego w decyzji;
- błędnie ustalona wysokość świadczeń;
- przekazywanie do wojewody dokumentów sporządzonych w języku obcym, bez udokumentowania w formie oświadczenia okoliczności istotnej dla sprawy;
- niekompletne przekazywanie wniosków do wojewody celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Do wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych dołączać dokumenty, w tym oświadczenia, potwierdzające datę utraty dochodu oraz rodzaj utraconego dochodu.

Podstawa prawna: art. 23 ust. 4d i art. 24a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390) oraz § 5 pkt 3 lit. g Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być

zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. W przypadku uzyskania dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy do dochodu rodziny doliczyć kwotę osiągniętego dochodu za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu.

Podstawa prawna: art. 5 ust. 4b ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób przejrzysty. Rzetelnie formułować zarówno uzasadnienie prawne jak i faktyczne. Uzasadnienie faktyczne i prawne decyzji powinno zawierać fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody na których się oparł, przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Podstawa prawna: art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Przy wyliczaniu wysokości przysługujących świadczeń z zastosowaniem zasady określonej w art. 5 ust. 3, 3a i 3b ustawy o świadczeniach rodzinnych, uwzględniać wyłącznie zasiłki rodzinne wraz z dodatkami przysługujące danej rodzinie w okresie na jaki ustalane jest prawo do świadczeń.

Podstawa prawna: art. 5 ust. 3, 3a i 3b ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Wzywać osoby ubiegające się o świadczenia rodzinne o przedstawienie dokumentów zagranicznych w języku urzędowym RP, tj. w języku polskim, chyba że dana okoliczność istotna dla sprawy, została udokumentowana w formie oświadczenia z klauzulą zawierającą odpowiedzialność karną za składanie fałszywych zeznań.

Podstawa prawna: art. 5 w związku z art. 4 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 672).

Termin wykonania: na bieżąco.

- Przekazywać wojewodzie wnioski wraz z kompletem dokumentów w przypadku gdy osoba uprawniona do świadczeń rodzinnych lub członek tej rodziny przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Podstawa prawna: art. 23a ust. 1 i ust. 2c pkt 5 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020, poz. 224), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tutaj Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Burmistrz Strzegomia, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Donata Zawilia
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zarówno i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

- Burmistrz Strzegomia
- a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontrola i Realizacja Pomocy Społecznej
w Wydziale Zarówno i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt

